

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2015)0038***Ashia* ciema bezvēsts pazudušo iedzīvotāju masveida apbedījumi *Ornithi* ciemā okupētajā Kipras daļā**

Eiropas Parlamenta 2015. gada 12. februāra rezolūcija par *Ashia* ciema bezvēsts pazudušo iedzīvotāju masveida apbedījumiem *Ornithi* ciemā okupētajā Kipras daļā (2015/2551(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2007. gada 15. marta rezolūciju par bezvēsts pazudušajiem Kiprā¹,
- ņemot vērā attiecīgos ANO ģenerālsekretāra ziņojumus², ANO Drošības padomes rezolūcijas³ un starptautiskās iniciatīvas, kas uzsāktas, lai noskaidrotu Kiprā bezvēsts pazudušo personu likteni⁴,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) 2001. gada 10. maija⁵ un 2008. gada 10. janvāra⁶ spriedumus par bezvēsts pazudušajām personām Kiprā un Virspalātas 2014. gada 12. maija spriedumu lietā Kipra pret Turciju,
- ņemot vērā 2008. gada 18. jūnija rezolūciju par bezvēsts pazudušajiem Kiprā⁷,
- ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A6-0139/2008),

¹ OV C 301 E, 13.12.2007., 243. lpp.

² Jo īpaši pēdējo ziņojumu par ANO darbību Kiprā (S/2008/353), IV nodaļa.

³ Jo īpaši 2008. gada 13. jūnija rezolūciju Nr. 1818 (2008).

⁴ Komiteja, kas nodarbojas ar bezvēsts pazudušajām personām Kiprā: <http://www.cmp-cyprus.org>

⁵ Komiteja, kas nodarbojas ar bezvēsts pazudušajām personām Kiprā: <http://www.cmp-cyprus.org>

⁶ *Varnava un citi pret Turciju* Nr. 16064/90, Nr. 16065/90, Nr. 16066/90, Nr. 16068/90, Nr. 16069/90, Nr. 16070/90, Nr. 16071/90, Nr. 16072/90 un Nr. 16073/90; uzsākta pārsūdzības procedūra.

⁷ OV C 286 E, 27.11.2009., 13. lpp.

- ņemot vērā tā 2011. gada 9. jūnija deklarāciju par Kiprā bezvēsts pazudušo personu komitejas darbu,
 - ņemot vērā starptautiskās humanitārās tiesības, gan konvencionālās, gan paražu tiesības par bezvēsts pazudušajām personām,
 - ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Turciju,
 - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā 1974. gada 14. augustā Turcijas gaisa spēki bombardēja *Ashia* ciemu; tā kā 1974. gada 21. augustā Turcijas armija veica piespiedu masu evakuāciju; tā kā galīgā visu ciema iedzīvotāju izraidīšana notika 1974. gada 28. augustā;
 - B. tā kā kopumā 1974. gadā bezvēsts pazuda 106 personas no *Ashia* ciema, vecumā no 11 līdz 84 gadiem;
 - C. tā kā 2009. gada pavasarī Kiprā bezvēsts pazudušo personu komiteja (*CMP*) veica meklēšanu *Ornithi* teritorijā, ciemā, kas atrodas 4 km uz rietumiem no *Ashia* ciema; tā kā tika atklātas četras apbedījumu vietas, no kurām divas bija ūdens akas un masu kapi; tā kā ir apstiprināts, ka mirstīgās atliekas, kuras tika identificētas ar DNA pārbaudēm, pieder iepriekš minētajam 1974. gada 21. augustā *Ashia* bezvēsts pazudušā 71 civiliedzīvotāja sarakstam;
 - D. tā kā saskaņā ar pierādījumiem iepriekš ir ekshumētas mirstīgās atliekas no diviem masu kapiem; tā kā mirstīgās atliekas ar nolūku tika savāktas un aizvestas nezināmā virzienā;
 - E. tā kā joprojām turpinās to bezvēsts pazudušo ģimeņu milzīgās sāpes un ciešanas, kuriem vairākas desmitgades nav ziņu par savu mīlo radnieku likteni, un tā kā ir jāpieliek visas pūles paātrināt *CMP* izmeklēšanu;
 - F. tā kā Eiropas Cilvēktiesību tiesa uzskatīja, ka saistībā ar Kipras grieķu kopienas bezvēsts pazudušajiem un viņu radniekiem vairākkārt ir ticis pārkāpts Konvencijas 2. pants (Tiesības uz dzīvību), jo Turcijas iestādes nespēja veikt efektīvu izmeklēšanu par dzīvībai bīstamos apstākļos bezvēsts pazudušo Kipras grieķu kopienas pārstāvju atrašanās vietu un likteni; vairākkārt ir ticis pārkāpts 5. pants (Tiesības uz brīvību un drošību), jo Turcijas iestādes nespēja veikt efektīvu izmeklēšanu par to bezvēsts pazudušo Kipras grieķu kopienas pārstāvju atrašanās vietu un likteni, kuri, kā tika uzskatīts, atradās apcietinājumā Turcijā savas pazušanas laikā; un vairākkārt ir ticis pārkāpts 3. pants (spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas attieksmes aizliegums), jo Turcijas iestāžu klusēšana, neskatoties uz patiesajām radnieku bažām, sasniedza tādu smaguma pakāpi, kuru var raksturot tikai kā necilvēcīgu attieksmi;
 - G. tā kā gadījumus, kad apbedīšanai var tikt atdotas tikai personu daļējas kaulu mirstīgās atliekas, nevar uzskatīt par slēgtiem, līdz tiek atrastas visu personu visas identificējamās mirstīgās atliekas;
 - H. tā kā Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir konstatējusi, ka Turcija kā *de facto* okupējošais spēks Kipras ziemeļu daļā ir atbildīga par izmeklēšanu attiecībā uz bezvēsts pazudušo atrašanās vietu un likteni un *CMP* darba veicināšanu;
 - I. tā kā bezvēsts pazudušo personu jautājums ir humanitāra problēma, kas izriet no bezvēsts pazudušo personu radnieku tiesībām uzzināt viņu likteni;

- J. tā kā personu pazušanas gadījumi Kiprā sākās 1964. gadā, aptverot ierobežotu skaitu abu kopienu pārstāvju, un sasniedza gandrīz 2000 pazušanas gadījumu maksimālo skaitu 1974. gadā Turcijas militārās invāzijas laikā, kuras rezultātā sala joprojām ir sadalīta;
- K. tā kā pašlaik pēc vairākām desmitgadēm joprojām kopumā bezvēsts pazudis ir 2001 Kipras iedzīvotājs, 1508 – no Kipras grieķu kopienas un 493 – no Kipras turku kopienas,
1. nosoda *Ornithi* ciemā notikušo pārvietošanu un līdzīgas darbības kā lielu necieņu pret pazudušajām personām un rupju pārkāpumu attiecībā uz viņu ģimeņu tiesībām beidzot zināt savu tuvinieku nāves patiesos apstākļus; izsaka līdzjūtību visu pazudušo cilvēku ģimenēm, kuras vēl aizvien dzīvo neziņā;
 2. uzsver, ka mirstīgo atlieku pārvietošana un līdzīga rīcība varētu būtiski traucēt un sarežģīt apsūdzību izvirzīšanu un apgrūtināt visu Kiprā pazudušo personu likteņu izmeklēšanu;
 3. uzsver šā jautājuma steidzamību attiecībā uz pazudušo personu ģimenēm, jo ir pagājis 41 gads pēc šo cilvēku pazušanas, un uzsver, ka nav vairs daudz laika, lai atrastu šīs ģimenes kā lieciniekus, un ka radnieki nomirst; prasa nekavējoties un pilnībā pārbaudīt, kas noticis ar pazudušajām personām;
 4. atzinīgi vērtē *CMP* darbu un uzsver, ka svarīgi ir aktivizēt šīs komitejas darbības, jo pusei no visām pazudušajām personām atrašanās vieta joprojām nav zināma un vairāk nekā divas trešdaļas personu aizvien nav identificētas;
 5. uzsver, ka *CMP* darbs ir atkarīgs no visu iesaistīto personu pilnīga atbalsta un sadarbības, un šajā sakarā atzinīgi vērtē ES sniegto finansējumu, kā arī prasa to nodrošināt turpmāk;
 6. atzīmē, ka *CMP* ir publiskojsi steidzamu aicinājumu, lai ikviens, kam ir informācija par iespējamām apbedījumu vietām, sazinās ar *CMP* izmeklētājiem; aicina Turciju un tās valdību nekavējoties pārtraukt mirstīgo atlieku pārvietošanu no masu kapiem un ievērot starptautiskās tiesības, starptautiskās humanitārās tiesības un Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumus, kā arī šajā nolūkā atvieglot triju pušu veidotās Bezvēsts pazudušo personu komitejas centienus, nodrošinot tai pilnīgu piekļuvi militārajiem arhīviem un iekļūšanu militārajās zonās, lai veiktu ekshumāciju; aicina Turciju pilnībā izpildīt savu pienākumu, kas izriet no Eiropas Cilvēktiesību tiesas lēmuma par kompensācijām pazudušo personu ģimenēm;
 7. aicina Turciju bez tīšas kavēšanās atļaut iekļuvi zonās, kurām ir bijis noteikts militārs statuss un par kurām ir informācija, ka tajās atrodas pazudušu personu apbedījumu vietas; uzsver, ka Turcijas militārajiem spēkiem būtu jāpiegādā vecās militārās kartes un jādalās ar tām, kā arī jānodrošina pilnīga piekļuve saviem arhīviem, lai atvieglotu joprojām neatrasto apbedījumu vietu meklēšanu;
 8. mudina visas ES dalībvalstis prioritārā kārtā ratificēt Starptautisko konvenciju par visu personu aizsardzību pret piespiedu pazušanos un aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un dalībvalstis atbalstīt darbu, ko veic ANO Piespiedu pazušanas komiteja, kas izveidota saskaņā ar minēto konvenciju;
 9. aicina visas attiecīgās personas un visus tos, kuru rīcībā ir vai var būt informācija vai pierādījumi, kas gūti no personīgām zināšanām, arhīviem, kaujas ziņojumiem vai apcietinājuma vietu dokumentiem, nekavējoties nodot šo informāciju vai pierādījumus

Bezvēsts pazudušo personu komitejai;

10. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos un Turcijas valdībai un parlamentam, kā arī atgādina, ka saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvenciju katrai valstij ir beznosacījuma pienākums pakļauties galīgajiem spriedumiem lietās, kurās tā ir strīdus puse.